

دیوانه نقاشی

کاتسوشیکا هکوسای

به گزینش و ترجمه ریکو ماتسوبا

ترجمه مجید پروانه پور

مجمو عه
اکفراسیس

- ۹ -

سرشناسه: کاتسوشیکا، هوكوسای، ۱۷۶-۱۸۴۹م.
Katsushika, Hokusai

عنوان و نام پدیدآور: دیوانه نهاشی / کاتسوشیکا هکوسای؛ به گرینش و ترجمه ریکو ماتسوبا؛ ترجمه مجید بروانهپور؛ ویرایش طاهر رضازاده.

مشخصات نشر: تهران: کتاب آبان، ۱۴۰۳

مشخصات صفحه ۱۹: مصادر، نمونه.

شانک: ۷-۰۹۱-۵۲۲-۸۰۰۷

وَصْعِيدَتْ فَهْرَسَتْ

بادداشت: اصلی، اثر یه

"Madabout Painting" با عنوان "انگلیسی حاضر از متن اصل اثریه ایرانی را پادشاهی کرد.
با اینکه این اثر از فارسی برگردانده شده است، اینجا به فارسی برگردانده شده است.

موضع: کاتسوشیکا، هوكوسای، ۱۷۶-۱۸۴۹م.
Katsushika, Hokusai

کائیو شہر کا گورنمنٹ

Katsushika Hokusai -- Themes motivés

KAGOSHIMA, JAPAN—THURSDAY, NOVEMBER 12, 1970

عسل - زین - قریں - سرکنسنہ

Painters -- Japan -- 19th century -- Biography

نگاهی زاینی -- فروردین ۱۴۰۰

Painting, Japanese -- 19th century

چاپکرها

Computer printers

شناسه افزوده: هاتسوبا، ریوکو

شناخته افزوده: Matsuba, Ryoko

شناسه افزوده: پروانه یور

ردہ بندی کنگرہ: NDIFF

ردد ۵۰۵۷۹۴۳

شماره کتابشناسی، ها: ۹۷۱۶۰۷۱

دیوانہ نقاشی

ناشر: کتاب آبان

مؤلف: کاتسوشیکا هُکوسای

مترجم: مجید پروانہ پور

دیبر مجموعه: طاهر رضازاده

مدیر دیزاین و طراح یونیفرم: احسان رضوانی

صفحه آرایی: آتلیه گرافیک آبان (فاطمه چهاردولی)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: بوستان کتاب

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۳

تیراژ: ۵۰۰ جلد

شابک: ۷۳-۰۲۵-۶۲۲-۹۷۸

شابل مجموعہ: ۴-۸۷-۶۰۲۵-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

- نوادران محرر ته اکفر استیس - ۹

٢٥٧٣٧ | ٨٦٢٢٦ | ٠٢٥٧٣٧ | انتشارات کتاب آستانه
١٠٥٠٠٠٠ | ٩ |

تهران | خیابان انقلاب | خیابان فخر رازی | کوی فاتحی داریان |
 شماره ۲۰ | طبقه همکف | واحد ۱۰ | کد پستی: ۱۳۱۴۷۳۴۸۶۶ |
 شماره تماس: ۰۲۱(۶۶۹۵۵۰۱۲)
 وبسایت: www.abanbooks.com
 پست الکترونیک: info@abanbooks.com

八九

سپاس‌نامه

۹	مقدمه/ریکو ماتسوبا
۱۳	دیوانه نقاشی/کاتسوشیکا هُکوسای
۲۷	طراحی‌های ملکه، شاهنه‌ها و چیق‌های تنباقو
۳۳	یکصد چشم انداز به کوه هیوئی
۳۹	کتاب الگوی جدید کاتسوشیکا
۴۳	زیر و بِم نقاشی با رنگ، جلد نخست
۹۱	زیر و بِم نقاشی با رنگ، جلد دوم
۱۳۹	تبليغاتی از دهه ۱۸۸۰
۱۴۵	گفتگوی مانابو نیکِدا و ریکو ماتسوبا
۱۴۹	یادداشت‌ها
۱۶۱	درباره متن‌ها
۱۶۵	واژه‌نامه
۱۷۱	اصطلاحات
۱۷۹	عناوین آثار و کتاب‌ها
۱۸۳	نامنامه

در میان هنرمندان ژاپنی قرن نوزدهم، کاتسوشیکا هُکوسای از طولانی‌ترین دوره کاری بهره‌مند بود. اگرچه او در روزگاری به سن نود سالگی ارسید که میانگین طول عمر نصف آن بود، هرگز حقیقتاً از خودش به عنوان هنرمند راضی نبود. آخرین کلماتی که از هُکوسای در بستر مرکبی ساخته شده این بوده که «اگر پنج سال دیگر از خدا عمر می‌گرفتم حتماً به هنر نقاشی تمام عیار بدل می‌شدم». خواست هُکوسای برای استاد شدن در هنر نقاشی در کثرت آثارش آشکار است: در فاصله سال‌های ۱۷۷۰ و ۱۸۴۹، این هنرمند با سه مدیوم کار می‌کرد - چاپ، نقاشی، و تصویرگری کتاب - و دامنهٔ مجموع هزاران اثر آفریده بود.

تابلوی آن سوی امواج کاناگاوای هُکوسای (ص. ۵)، که عمدهاً با نام موج عظیم شناخته می‌شود، در زمرة مشهورترین آثار هنری ژاپن در جهان است. این اثر، که در اوایل دهه ۱۸۳۰ ساخته شده است، یعنی زمانی که هُکوسای در دهه هفتاد عمرش به سرمه‌بُرد، بخشی از بلندپروازانه‌ترین مجموعهٔ چاپ رنگی بزرگ‌اندازهٔ او با نام سی و شش چشم‌انداز به کوه فوجی است. به رغم محبوبیت باسمه‌های چندرنگی او، تصویرگری کتاب بر سایر محصولات چاپی هُکوسای تفوق داشت.

هُکوسای در طول حیات کاری خویش با کلیشه‌کاران و چاپگران بسیاری برای انتشار نگرش هنری منحصر به فرد خویش در کتاب‌ها و شیوه‌نامه‌ها، نخست در سطح مخاطبانی ملی، و سپس، پس از مرگش، در سطح مخاطبانی جهانی، همکاری کرد. متونی که در این جلد جدید گردآوری شده‌اند، و بسیاری از آنها برای نخستین بار است که به زبان انگلیسی ترجمه می‌شوند، نوری می‌افکند بر رویکرد هنرمند به نقاشی و گواهی هستند بر تعهد هُکوسای به اینکه این صناعت را، صناعتی که او به قیمت یک عمر تلاش به کمالش رسانده بود، به آیندگان منتقل کند. این دیباچه‌ها، پی‌نوشت‌ها، و تبلیغات، که از کتاب‌های تصویرسازی شده به دست هُکوسای در فاصله دهه‌های ۱۸۲۰ و ۱۸۳۰ برگزیده شده‌اند و شامل کتاب‌های طراحی‌های مدرن برای شانه‌ها و چیق‌های تنباکو، یکصد چشم‌انداز به کوه فوجی، و کتاب الگوی جدید کاتسوشی هوندا، نگرش هنری هُکوسای را به زبان و الفاظ خود او و همانی‌لش معرفی می‌کنند. در مداخلی از آخرین شیوه‌نامه هُکوسای درباره نقاشی، با تام‌زیر و بم نقاشی با رنگ، که او در آنها به موضوع رنگ‌آمیزی کیهان، جانوران، و اشیای روزمره می‌پردازد، تصویری روشن از هُکوسای رعقام آموزگار هنرمندان آماتور – حتی کودکان – روی می‌نماید. این مداخل، که یک سال قبل از مرگ او منتشر شده‌اند، با چند فقره از آخرین تصویرسازی‌های او همراه‌اند که شماری از آنها را در کتاب حاضر آورده‌ایم. در پایان نیز هنرمند معاصر ژاپنی مانابو نئیکدا به تأملاتی می‌پردازد در این باره که چگونه میراث هُکوسای تا عصر حاضر دوام آورده است.

کتاب طراحی‌های مدرن برای شانه‌ها و چیق‌های تنباکوی هُکوسای، که در سال ۱۸۲۳ منتشر شد، پر بود از طراحی‌های

ظریف و تخیل آمیزی که برای گرته برداری شاغلین این صناعت‌ها در نظر گرفته شده بود. قطع کتاب بسیار کوچک بود - قطعی که گاه آن را شوچین‌بُن می‌نامیدند (کتاب‌هایی در قطعی غیرمعمول برای حمل در آستین) - و می‌شد آن را در آستین کیمنو حمل کرد. جزئیات ظریف این کتاب کلیشه‌کاران را با این مسئله مواجه کرد که چگونه با اسمه‌ها را مطابق طراحی‌های آماده کنند که هُکوسای با دقتی فوق العاده برای پیاده‌سازی بر باسمه‌ها اجرا کرده بود. فرایند این کار، که شامل تراش دقیق تصویرسازی‌های پرجزئیاتی بود که بر باسمه‌های چوبی از پیش آماده چسبانده شده بودند، موجب از بین رفتن اصل طراحی‌ها می‌شد. کلیشه‌کار بلندآوازه ئگاوا توکیچی سنگ تمام گذاشت و مطالبات دشوار هُکوسای برای رعایت درسی و دقت مطلق را جامه عمل پوشاند. در جریان این پروژه، ئگاوا اول کاهن، اعتماد هُکوسای را به دست آوردند و در چند مورد دیگر نیز با همکاری انتشار آثارش همکاری کردند. پیشگفتار طراحی‌های مدرن برای انانه‌ها و چیزهای تنباکو نوشته ریوته تانهیکو نخستین متنی است که احتمالاً حال را از هم شود و از پی آن دیباچه‌ای می‌آید که هُکوسای خود آن را کاشته است. سبک نگارش تانهیکو بسیار دانشمندانه و ویژگی اش ارجاعات مکرر به آثار کلاسیک است، حال آنکه روی سخن هُکوسای مستقیماً یا صنعتگرانی است که کتاب او را به کار می‌گیرند. علاوه بر این، در اینجا پی‌گفتار شیوه‌نامه را نیز آورده‌ایم که نوشته شاعر سبک کیکا (شعر دیوانه‌وار) شاکویاکوته ناگانه است. این متن‌ها، در کنار یکدیگر، طراحی‌های هُکوسای را در پس زمینه‌ای تاریخی می‌نشانند و در عین حال به دسترس پذیری این متون برای کسانی که می‌خواهند از آن استفاده عملی کنند نیز مقید می‌مانند. کاتالوگ ناشر مجموعه، نیشیمورایا یُه‌اچی، حاوی سایر کتاب‌های

تصویر هُکوسای، و یک باسمه او نیز در اینجا ترجمه شده‌اند. از آنجاکه بسیاری از عناوین حاضر در این فهرست ناشناخته‌اند و احتملاً پیش‌تر هرگز چاپ نشده‌اند، این فهرست می‌تواند درباره برنامه‌هایی که هُکوسای قصد داشت در آینده با این ناشر به سرانجام برساند به ما بصیرتی ارزنده بدهد.

طراحی‌های مدرن برای شانه‌ها و چیق‌های تنباكو در دهه ۱۸۸۰ بازنشر و در سراسر ژاپن توزیع شد. این ویراست دوم، که سال‌ها بعد از مرگ هنرمند بیرون آمد، حکم الگویی را داشت برای هنرمندان آثار زیرلاکی که هنوز داشتند از طراحی‌های هُکوسای استفاده می‌کردند. هم ویراست اصلی و هم ویراست‌های بعدی این جلد به بازار غرب صادر شدند. هنرمند بریتانیایی تامس و کاتلر چند فقره از طراحی‌های هُکوسای را در کتاب خویش دستور زبان طراحی و تنباق ژاپنی، که انتشارات بی. تی. بتسفورد در سال ۱۸۸۰ منتشر کرد، بازچاپ کرد. این یکی از نخستین نمونه‌های اقتباس هنرمندان و صنعتکران خارج از ژاپن از طراحی‌های هُکوسای است.

بیش از یک دهه پس از نخستین انتشار این تصاویر، شانه‌ها و چیق‌های تنباكو، شاهکار هُکوسای یک‌چشم‌انداز به کوه فوجی منتشر شد.^۲ دو جلد نخست آن، که به ترتیب در سال‌های ۱۸۳۴ و ۱۸۳۵ منتشر شدند، بسیار شبیه مجموعه باسمه‌های مشهور هُکوسای یعنی سی‌وشش چشم‌انداز از کوه فوجی بودند. از آنجاکه کیفیت کلیشه‌هایی بود که برای کتاب‌ها تراش داده می‌شدند بسیار بالاتر از کلیشه‌هایی بود که برای چاپ‌های تک‌برگ تراش داده می‌شدند، هُکوسای بخت آن را یافت که کندوکاو خویش درباره این کوه را با جزئیات فراوان‌تری پی بگیرد. هیگوچی نی‌یو^۳ تفاوت کیفی میان کتاب‌های چاپی و کتاب‌های

تصویرگری شده را در مقاله‌ای به سال ۱۹۳۲ به بحث می‌نهد و
می‌نویسد:

کلیشه‌کاران، به ویژه آنها که بر کتاب‌های تصویری هُکوسای کار می‌کردند، در کنده‌کاری متن نیز مهارت داشتند. ناشران مستقیماً با آنها برای استفاده از تیغه‌هایشان قرارداد می‌بستند. . . در کل، کیفیت کلیشه‌کاری برای تصاویر، چندرنگی چندان بالا نبود. کیفیت کلیشه‌کاری برای تصاویر، حتی در نمونه‌های نازل‌تر کتاب‌های تصویری و یومیه‌ن (داستان‌های تصویردارِ جدی)، از آنچه در پاسمه‌های چندرنگی می‌بینیم بالاتر است.^۴

موفقیت مجموعه باسمه‌های هُکوسای بود که هنرمند و ناشر او را قادر ساخت تا عهدۀ هزینه‌های پروژۀ این کتاب نفیس برآیند؛ کتابی که هُکوسایی را می‌توانست آن را با خیال راحت به یگاوا و کارگاهش بسپاره با طریق‌های مد نظر او را وفادارانه بر کلیشه‌های چاپی حک کنند.

اگرچه انتشارات نیشیمورایا در حوالی سال ۱۹۳۰ تعطیل شد، جلد سوم و بدون تاریخ^۵ از یکصد چشم‌انداز به‌جهة فوجی را سرانجام ژراکویا ٹشیرو، که شرکت انتشاراتی مستقر در ناگیا بود و مسئولیت چاپ کتاب‌های هُکوسای را بر عهده گرفته بود، منتشر کرد. دیباچه‌ها و پی‌نوشت‌های این سه جلد نیز در اینجا گردآوری شده‌اند. دیباچه‌های ادبی نوشته‌شده بر دو جلد نخست، که به قلم ریوته تائهیکو و ززانکو است، از کیفیت و جدیت تصاویری که هُکوسای تولید کرده خبر می‌دهند. پی‌نوشت هنرمند بیانگر نیروی عظیم رسالت هنری هُکوسای است. هُکوسای، در کوشش خویش برای رسیدن به استادی، ذره‌ای در این باور خود تردید نداشت که

مهارت فنی اش روز به روز و سال به سال بهتر و افزون تر خواهد شد. بزرگ‌ترین آروزیش این بود که یکصد سال عمر کند تا به هنرمندی حقیقی بدل شود. هُکوسای در نود سالگی از دنیا رفت و بیان این آرزو، در هفتاد و هفت سالگی، حاکی از آن است که او احساس می‌کرد دورهٔ حقیقی فعالیت هنری اش تازه آغاز شده است.

در سال ۱۸۳۶ هُکوسای کتاب الگوی جدید کاتسوشیکا را با سوزانبو، شرکت انتشاراتی متعلق به گبایاشی شینیه، منتشر کرد. کلیشه‌ها را این بار نیز ئیگاوا حکاکی کرد. در این کتاب الگو، هُکوسای طراحی‌های معمارانهٔ جزء پردازانه‌ای عرضه می‌کند که شامل شکل سقف‌ها، نحوهٔ اتصال تیر و ستون‌ها، تزیینات ناقوس معابد، و دستورالعمل‌هایی برای ساخت پل‌های شناور است. این کتاب، هُکوسای خاطرنشان می‌سازد که، برای سبک کردن گلیشه‌کلان، طراحی‌هایش را به صورت موجز و مختصر اجرا کرده است. این طامُّا باید اعترافی بوده باشد مبنی بر اینکه، در گذشته، طراحی‌های فوایر او روی نصب بر روی کلیشه دارای جزء پردازی‌های مبسوطی بوده‌اند.

در اینجا دیباچه و پی‌نوشت هُکوسای کتاب الگوی جدید کاتسوشیکا را آورده‌ایم. هُکوسای، در دیباچهٔ خویش اشاره‌وار از فلسفهٔ آفرینشی سخن می‌گوید که او را در مقام هنرمند و آموزگار به پیش می‌راند – فلسفه‌ای که گویای آن است که در خلق‌ث هرچیزی را نقشی است و تنها از رهگذر فهم عمیق، این نقش‌هاست که هنرمند به‌نحوی اصیل و منسجم می‌تواند دست به تولید اثر بزند. در مقابل، متن پی‌نوشت، که صحنهٔ گفتگو با میهمانی است که آثار هنرمند را زیاده‌اً زحم جزء پردازنه یافته است، بیان‌گر رنجش و خشم هُکوسای از فرایندهای انتشار به‌طورکلی است. (البته نمی‌دانیم میهمان او چه کسی بوده است، چه بسا ناشری بوده

باشد که تمایلی نداشته هزینه‌های بالای ساخت کلیشه‌ها را که برای طراحی‌های جزء پردازانه هنرمند ضرورت داشته‌اند تقبل کند). کمی بعد، در اوخر دهه ۱۸۳۰، تولیدات چاپی هُکوسای به شدت افول کرد. او از تولید دنباله مجموعه چاپ‌های تک برگ در مقیاس آثارسی و شش چشم‌انداز به کوه فوجی دست کشید و بعد از سال ۱۸۳۷ نیز چند کتاب تصویرگری شده منتشر کرد. در دهه پایانی عمر هُکوسای عمدۀ آثارش نقاشی بودند و در عین حال در سال‌های پایانی حیاتش دست به کار شیوه‌نامۀ تصویری بلندپروازانه خویش یعنی زیر و بم نقاشی با رنگ شد. تصاویر نخست (চص. ۴۷ و ۴۸) آشکارا نمایانگر خطوط لرزان هنرمند پابه‌سن گذاشته‌اند. در اینجا، کلیشه‌کار وفادارانه خطوطی طولانی را که هُکوسای به بخش صاف کوچک‌تر تقسیم کرده است و بیان دقیقی است از «قدر قلم موی» او در سال‌های پایانی حیاتش بازتولید کرده است. هُکوسای در قلم موی سهولت سن مصمم است که فهم خویش از نقاشی با قلم موی را پس از به هنرمندان آماتور منتقل کند. این مجلدات بیانگر تکنیک‌هایی هستند که هُکوسای از آنها برای رنگ‌آمیزی گل‌ها، حیوانات و موجودات استفاده کرده‌اند. جشن‌نمایه‌های کیمُنو، و لوازم منزل بهره می‌برد و دستورالعمل‌هایی برای استفاده از رنگیزه‌ها یا ایجاد آنها را نیز شامل می‌شوند. جالب آنکه هُکوسای به ندرت درباره نحوه کشیدن موضوع خود توضیحی می‌دهد. در عوض، بارها بر ضرورت رنگ‌آمیزی دقیق تأکید می‌کند و تذکر می‌دهد که چنانچه رنگ‌آمیزی غلط باشد موضوع همانی نمی‌شود که باید بشود.

در این دستورالعمل‌ها، هُکوسای به دفعات به تکنیک‌هایی اشاره می‌کند که قصد دارد در ادامه توضیح‌شان بدهد، اما در پاره‌ای از موارد توضیح موعود هرگز ارائه نمی‌شود.^۲ قرار بود این جزئیات در

یکی از دو جلد افزوده منتشر ناشده‌ای قرار بگیرند که در صفحات پایانی کتاب نخست از آنها سخن رفته است. هُکوسای به روشنی تصویری از کلیت این مجموعه در ذهن داشت، اما پیش از آنکه موفق به تکمیل این پروژه شود از دنیا رفت. نقش او حتی در فاصله میان دو جلد منتشر شده این مجموعه نیز تقلیل یافت، که نتیجه آن را به روشنی در تفاوت این دو کتاب می‌توان دید. متون حاضر در جلد نخست اندکی زاویه دار و کاملاً خواندنی‌اند، بسیار شبیه متن‌هایی که در کتاب *الگوی* جدید کاتسوشیکا می‌بینیم. متن موجود در جلد دوم به سیاقی عمودی‌تر نوشته شده که طولانی و سیال و خواندنش گاه دشوار است. جلد دوم همچنین چند اشتباه ویرایشی دارد از جمله مدخل‌های متنی تکراری^۱ و شماره صفحات به هم ریخته. همچنین یقین خطاها هُکوسای نیز فرق می‌کند. اگرچه تمامی طراحی‌های سنتی هُکوسای وفادارند، بعضی از ضربات قلم مو در جلد دوم قادر به تغییر باهی اند و چنان می‌نماید که دستی دیگر آنها را با دقت زیاد (و می‌توان گفت تا حدی هم خشک و تصنیعی) گرته برداری کرده است. به نظر من، این که هُکوسای در سال‌های پایانی عمرش قادر نبوده متن نهایی خویش را ویرایش کند و توان تولید تمامی طراحی‌های نهایی آماده برای نصب بر روی کلیشه‌های این جلد را هم نداشته است. مداخلی که در اینجا منتشر شده‌اند به طرزی منحصر به فرد جهانی‌بینی خلاقانه هُکوسای و عمری را که او صرف توجه به جزئیات کرده است به تصویر می‌کشند و همگی نیز مستمراً بر اثر جستجوی او برای تبدیل شدن به هنرمندی حقیقی صیقل خورده‌اند.

در اواخر قرن نوزدهم، هنگامی که تجارت میان ژاپن و غرب آغاز شد، باسمه‌های هُکوسای به سرعت بازاری جهانی یافت. تبلیغ‌هایی که در اینجا منتشر شده‌اند تصویرگر شهرت پس از مرگ

هُکوسای در بیرون از ژاپن اند. آنچه بی‌درنگ توجه مخاطبان بین‌المللی را جلب کرد باسمه‌های تک‌برگ بزرگ اندازهٔ او از مناظر بود. اگرچه بسیاری از مجموعه‌داران هرگز چنین مناظری را از نزدیک ندیده بودند، عواطفی که این آثار منتقل می‌کردند جهان‌شمول بود. هنرمندانی چون جیمز ابوت مکنیل ویسلر و کلود مونه موج عظیم هُکوسای را ستودند؛ کلود دبوسی از این اثر در خلق انگاره‌های سمعک‌نماییک^۸ خویش که به دریا تقدیم شده‌اند الهام گرفت؛ و در سال ۱۸۸۸ ونسان ون گوگ دربارهٔ این اثر در نامه‌ای به برادرش تئو چنین می‌نویسد:

هُکوسای آدم را وامی دارد که همان را [که در تصویر می‌بیند]^۹ فریاد بزند – اما این کار را با کمک خطها و طراحی اش می‌کند، آنچه خودت هم در نامه‌ات همین را گفته‌ای: این امواج چنگال‌هایی هستند که قایق در چنگشان اسیر شده است، آدم حبس شده‌اند. ولی، خب، اگر در قید خیلی درست درآمدن رنگ‌آمیزی و تپی درست درآمدن طراحی باشیم، آن وقت موفق به خلق چنین عواطف نمی‌شویم.^{۱۰}

امروزه حتی آدم‌هایی که نامی از هُکوسای نسبیده‌اند هم تصویر نمادین موج عظیم را با ژاپن برابر می‌گیرند و هنرمندان هنوز و همچنان به این اثر او و اکنیش نشان می‌دهند. در سال ۲۰۰۸ هنرمند ژاپنی مانا بو نیکدا تابلوی پیش‌انگاشت را خلق کرد (ص. ۲۳) که نقاشی بزرگی است و در ترکیب‌بندی به موج عظیم هُکوسای شباهت دارد. موج نیکدا، به عوض نمایش دادن شگفتی‌های طبیعت، صحنه‌ای بسیار آشنا از زندگی روزمره را در خود فرمی‌بلعد و ساخته‌های طبیعی و بشری را منهدم می‌کند. اگرچه نیکدا صرفاً قصد ارجاع دادن به موج عظیم هُکوسای را نداشته، خود می‌گوید

که کارش در تابلوی پیش‌انگاشت ملهم از روح هُکوسای بوده است." احتمالاً، آنچه از هُکوسای به این هنرمند معاصر انتقال یافته ترکیبی از تخیل روشن او و توجه دقیقش به جزئیات و کاربستِ ظریف رنگ است. اگرچه هُکوسای صدساله نشد، آثار سال‌های پایانی اش همچنان الهام‌بخش‌اند. ترجمه‌هایی که در کتاب حاضر گردآوری شده‌اند بصیرت‌های شگفت‌انگیز هُکوسای را در باب جهان اطرافمان آشکار می‌سازند و هیچ کاری هم که نکنند لاقل این آروزی هنرمند را که کلماتش گواهی باشند بر اینکه [او] «افتان و خیزان در مسیر نقاشی گام‌هایی برداشته است»^{۲۴} جامه عمل می‌پوشانند.